

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2018. gada 20. februārī*

Apelācija – Patērētāju tiesību aizsardzība – Tiešsaistes azartspēļu pakalpojumi – Azartspēļu patērētāju un spēlētāju aizsardzība un nepilngadīgo iesaistīšanās šajās spēlēs novēršana – Komisijas Ieteikums 2014/478/ES – Juridiski nesaistošs Savienības akts – LESD 263. pants

Lieta C-16/16 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2016. gada 6. janvārī iesniedza

Beļģijas Karaliste, ko pārstāv *L. Van den Broeck, M. Jacobs* un *J. Van Holm*, pārstāves, kurām palīdz *P. Vlaemminck, B. Van Vooren, R. Verbeke* un *J. Auwerx, advocaten*,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

otra lietas dalībniiece:

Eiropas Komisija, ko pārstāv *F. Wilman* un *H. Tserepa-Lacombe*, pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*], palātu priekšsēdētāji R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*] un E. Levits, tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], K. Toadere [*C. Toader*] (referente), K. Likurģs [*C. Lycourgos*] un M. Vilars [*M. Vilaras*],

ģenerāladvokāts: M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretāre: M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2017. gada 26. jūnija tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2017. gada 12. decembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

Spriedums

- 1 Apelācijas sūdzībā Beļģijas Karaliste lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2015. gada 27. oktobra rīkojumu Beļģija/Komisija (T-721/14, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais rīkojums”, EU:T:2015:829), ar kuru minētā tiesa kā nepieņemamu noraidīja tās prasību atcelt Komisijas 2014. gada 14. jūlija Ieteikumu 2014/478/ES par principiem, ko piemēro, lai aizsargātu tiešsaistes azartspēļu pakalpojumu patērētājus un spēlētājus un novērstu nepilngadīgo iesaistišanos tiešsaistes azartspēlēs (OV 2014, L 214, 38. lpp.; turpmāk tekstā – “apstrīdētais ieteikums”).

Atbilstošās tiesību normas

- 2 LESD 263. panta pirmajā daļā ir noteikts:

“Eiropas Savienības Tiesa izskata jautājumus par to, cik likumīgi ir leģislatīvie akti, kā arī [Eiropas Savienības] Padomes, [Eiropas] Komisijas un Eiropas Centrālās bankas pieņemtie tiesību akti, izņemot ieteikumus un atzinumus, kā arī tādi Eiropas Parlamenta un Eiropadomes tiesību akti, kas pieņemti, lai radītu tiesiskas sekas attiecībā uz trešām personām. Tā pārbauda arī to Savienības struktūru aktu likumību, kuri rada tiesiskas sekas trešām personām.”

- 3 Iedaļā “Savienības tiesību akti” esošajā LESD 288. pantā ir noteikts:

“Īstenojot Savienības pilnvaras, iestādes pieņem regulas, direktīvas un lēmumus, kā arī sniedz ieteikumus vai atzinumus.

Regulas ir vispārpiemērojamas. Tās uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojamas visās dalībvalstīs.

Direktīvas tām dalībvalstīm, kurām tās adresētas, uzliek saistības attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm noteikt to īstenošanas formas un metodes.

Lēmumi uzliek saistības kopumā. Lēmumi, kuros ir norādīti konkrēti adresāti, ir saistoši tikai šiem adresātiem.

Ieteikumi un atzinumi neuzliek saistības.”

- 4 Padomes Regulas Nr. 1 (1958. gada 15. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas Ekonomikas kopienā lietojamās valodas (OV 1958, 17, 385. lpp.), redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes Regulu (ES) Nr. 517/2013 (2013. gada 13. maijs) (OV 2013, L 158, 1. lpp.), 1. pantā ir paredzēts:

“Savienības iestāžu oficiālās valodas un darba valodas ir angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, horvātu, igauņu, itāļu, īru, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valoda.”

Tiesvedības priekšvēsture

- 5 2014. gada 14. jūlijā Eiropas Komisija saskaņā ar LESD 292. pantu pieņēma apstrīdēto ieteikumu.
- 6 No šā ieteikuma preambulas 9. apsvēruma izriet, ka tā mērķis ir “aizsargāt patērētāju un spēlētāju veselību un tādējādi arī mazināt iespējamo ekonomisko kaitējumu, kas var rasties no patoloģiskas vai pārmērīgas tieksmes uz azartspēlēm”.

7 Minētā ieteikuma I [iedaļa] “Mērķis” ir formulēta šādi:

- “1. Dalībvalstīm tiek ieteikts sasniegt patērētāju, spēlētāju un nepilngadīgo aizsardzības augstu līmeni, pieņemot principus attiecībā uz tiešsaistes azartspēļu pakalpojumiem un šo pakalpojumu atbildīgiem komercpaziņojumiem, lai aizsargātu veselību un līdz minimumam samazinātu iespējamo ekonomisko kaitējumu, kas var rasties no patoloģiskas vai pārmērīgas tieksmes uz azartspēlēm.
2. Šis ieteikums nav pretrunā dalībvalstu tiesībām regulēt azartspēļu pakalpojumus.”

8 Apstrīdētā ieteikuma III–X [iedaļā] ir reglamentēti attiecīgi šādi jautājumi: “Informācijas prasības”, “Nepilngadīgie”, “Spēlētāja reģistrācija un konts”, “Spēlētāja darbība un atbalsts”, “Pārtraukums un pašizslēgšana”, “Komerpcaziņojums”, “Sponsorēšana”, kā arī “Izglītība un informētība”.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais rīkojums

- 9 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2014. gada 13. oktobrī, Beļģijas Karaliste cēla prasību par apstrīdētā ieteikuma atcelšanu.
- 10 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2014. gada 19. decembrī, Komisija atbilstoši 1991. gada 2. maija Vispārējās tiesas Reglamenta 114. panta 1. punktam izvirzīja iebildi par nepieņemamību. Savus apsvērumus par šo iebildi Beļģijas Karaliste iesniedza 2015. gada 20. februārī.
- 11 Iebildi par Vispārējā tiesā celtās prasības nepieņemamību Komisija izvirzīja, pamatojoties uz to, ka apstrīdētais ieteikums nav tiesību akts, kas būtu pārsūdzams saskaņā ar LESD 263. pantu. Būtībā tā uzskatīja, ka apstrīdētais ieteikums gan formas, gan satura ziņā ir “īsts” ieteikums LESD 288. panta izpratnē, kas nav saistošs un neuzliek saistošus pienākumus. To apliecinot šā ieteikuma gan uz LESD 292. pantu balstītais noformējums, gan formulējums nekategoriskā vajadzības izteiksmes vēlējuma paveidā. Komisija piebilda, ka neviens no Beļģijas Karalistes prasības pieteikumā izvirzītajiem argumentiem nepadara par spēkā neesošu šo apstrīdētā ieteikuma kvalificēšanu par nepārsūdzamu tiesību aktu.
- 12 Beļģijas Karaliste uzskatīja šo prasību par pieņemamu. Būtībā, balstoties tostarp uz 1971. gada 31. marta spriedumu lietā Komisija/Padome jeb tā dēvēto “AETR” spriedumu (22/70, EU:C:1971:32) un 1989. gada 13. decembra spriedumu lietā *Grimaldi* (C-322/88, EU:C:1989:646), kā arī uz efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principu, tā norādīja, ka ir jābūt iespējai veikt apstrīdētā ieteikuma pārbaudi tiesā. Pirmkārt, tā apgalvoja, ka šis ieteikums rada “nelabvēlīgas tiesiskās sekas”, jo, kā izriet no tās prasības pieteikumā izvirzītā pirmā, trešā un ceturrtā pamata, ar šo ieteikumu tiekot pārkāpti Savienības tiesību pamatprincipi, proti, kompetences piešķiršanas princips un princips, ka Savienības iestādēm jāsadarbojas gan savā starpā, gan ar dalībvalstīm. Otrkārt, savas prasības atbalstam izvirzītajos otrajā un piektajā pamatā tā aicināja konstatēt, ka apstrīdētais ieteikums ir pieņemts nolūkā saskaņot LESD 49. un 56. panta piemērošanu azartspēļu jomā un patiesībā ir slēpta direktīva, un to pārbaudīt esot Savienības tiesu ziņā. Tā piebilda, ka apstrīdētais ieteikums rada netiešas tiesiskās sekas, pirmkārt, tāpēc, ka dalībvalstīm lojālas sadarbības pienākuma dēļ ir jāvelta visi pūliņi, lai to ievērotu, un, otrkārt, tāpēc, ka šis ieteikums būs jāņem vērā arī valstu tiesām.
- 13 Ar dokumentiem, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegti attiecīgi 2015. gada 12. un 16. janvārī, Grieķijas Republika un Portugāles Republika iesniedza pieteikumus par iestāšanos šajā lietā, lai atbalstītu Beļģijas Karalistes prasījumus.
- 14 Ar pārsūdzēto rīkojumu, kas pieņemts saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 130. panta 1. punktu, minētā tiesa apmierināja iebildi par nepieņemamību, neiztīrējot lietu pēc būtības. Proti, Vispārējā tiesa nosprieda, ka, tā kā apstrīdētais ieteikums nedz rada, nedz ir paredzēts, lai radītu saistošas tiesiskās

sekas, tas nav kvalificējams par “apstrīdamu tiesību aktu” LESD 263. panta izpratnē. Tāpēc tā noraidīja prasību kā nepieņemamu un nolēma līdz ar to izbeigt tiesvedību saistībā ar pieteikumiem par iestāšanos lietā.

Lietas dalībnieku prasījumi

15 Apelācijas sūdzībā Beļģijas Karaliste lūdz Tiesu:

- pilnībā atcelt pārsūdzēto rīkojumu;
- atzīt prasību atcelt tiesību aktu par pieņemamu;
- izlemt lietu pēc būtības;
- atzīt par pieņemamiem Grieķijas Republikas un Portugāles Republikas pieteikumus par iestāšanos lietā, un
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanas izdevumus.

16 Komisija lūdz Tiesu:

- noraidīt apelācijas sūdzību, un
- piespriest Beļģijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelācijas sūdzību

17 Apelācijas sūdzības pamatojumam Beļģijas Karaliste izvirza trīs pamatus.

Par pirmo un otro pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

- 18 Pirmajā pamatā Beļģijas Karaliste apgalvo, ka ar jebkāda tiesību akta pieņemšanu LESD 288. panta izpratnē jau pašu par sevi ir pietiekami, lai radītu tiesiskas sekas, kuru dēļ ir pamats veikt tiesiskuma pārbaudi saskaņā ar LESD 263. pantu. Ieteikumu izslēgšana no šīs pārbaudes piemērošanas jomas būtu jāinterpretē šauri. Līdz ar to – pretēji tam, ko Vispārējā tiesa nospriedusi pārsūdzētajā rīkojumā, – būtu jābūt iespējai ļaut Savienības tiesai pārbaudīt, vai apstrīdēto ieteikumu pieņemusī iestāde ir ievērojusi kompetenču piešķiršanas, lojālas sadarbības un institucionālā līdzsvara principus, kam ir būtiska nozīme kompetenču sadalījumā starp Savienību un dalībvalstīm, kā arī starp Savienības iestādēm. Tādējādi pat īstena ieteikuma gadījumā Vispārējās tiesas kompetencē būtu pārbaudīt, vai tā pieņemšanas gaitā nav ignorēti minētie principi, pat neveicot pilnu šā ieteikuma materiāltiesiskā satura pārbaudi.
- 19 Šajā ziņā Beļģijas Karaliste apgalvo, ka LESD 292. pants, pamatojoties uz kuru tika pieņemts apstrīdētais ieteikums, ir nevis materiāltiesisks juridiskais pamats, bet gan vienīgi procesuāls juridiskais pamats, kas ar kompetenci pieņemt ieteikumus apvelta ne tikai Komisiju, bet arī Padomi. Līdz ar to, lai tiktu ievērots institucionālā līdzsvara princips, Savienības tiesai būtu jāspēj pārbaudīt, vai Komisijai šajā gadījumā bija materiāltiesisks juridiskais pamats apstrīdētā ieteikuma pieņemšanai.

- 20 Beļģijas Karaliste arīdzan apgalvo, ka no 1971. gada 31. marta sprieduma Komisija/Padome jeb tā dēvētā “AETR” sprieduma (22/70, EU:C:1971:32) izriet, ka to, vai apstrīdētais akts spēj radīt tiesiskas sekas attiecībā uz citu Savienības iestāžu un dalībvalstu prerogatīvām, Savienības tiesai ir jāvar pārbaudīt jau tajā posmā, kad tā izvērtē, vai prasība atcelt tiesību aktu ir pieņemama, pat nespriežot par šā akta spēkā esamību pēc būtības.
- 21 Otrajā pamatā Beļģijas Karaliste apgalvo, ka pārsūdzētais rīkojums, konkrēti – tā 53.–55. punkts, rada procesuālo nevienlīdzību tādā ziņā, ka tai neesot ļauts lūgt Savienības tiesai pārbaudīt, vai Komisija ir ievērojusi lojālas sadarbības principu, lai arī pašai Komisijai savukārt esot iespēja panākt, ka tiesā tiek pārbaudīts, vai šim principam tiesību akti atbilst pat tad, ja tiem nav saistošu seku.
- 22 Beļģijas Karaliste arī apgalvo, ka secinājums, ko Vispārējā tiesa izdarījusi pārsūdzētā rīkojuma 52. punktā, nav savienojams ar to, kas nospriests 1986. gada 23. aprīļa spriedumā *Les Verts*/Parlaments (294/83, EU:C:1986:166) un 1990. gada 22. maija spriedumā *Parlaments/Padome* (C-70/88, EU:C:1990:217), proti, ka, lai arī tas nav noteikts nevienā Līgumu normā, prasība atcelt tiesību aktu ir jāatzīst par pieņemamu tad, ja tās mērķis ir panākt, lai tiktu pārbaudīts, vai Savienības iestāde ir ievērojusi Savienības tiesību sistēmas pamatprincipus.
- 23 Beļģijas Karaliste vēl norāda, ka 2015. gada 6. oktobra spriedumā *Padome/Komisija* (C-73/14, EU:C:2015:663) Tiesa nav apšaubījusi prasības atcelt tiesību aktu pieņemamību, lai arī šī prasība bija par Savienības nostāju konsultatīva atzinuma procedūrā, kurai nav saistošas iedarbības.
- 24 Komisija piedāvā šos pamatus noraidīt.

Tiesas vērtējums

- 25 Pirmām kārtām, ciktāl abi pirmie pamati, kas ir izvērtējami kopīgi, ir atvedināti no kļūdas tiesību piemērošanā, ko Vispārējā tiesa izdarījusi, uzskatīdama, ka apstrīdētais ieteikums nerada tiesiskas sekas, kuru dēļ varētu būt pamats veikt tiesiskuma pārbaudi saskaņā ar LESD 263. pantu, ir jāatgādina, ka šā panta pirmajā daļā ir teikts, ka Tiesa izskata jautājumus par to, cik likumīgi ir tostarp Padomes, Komisijas un ECB pieņemtie tiesību akti, “izņemot ieteikumus”.
- 26 Iedibinot ieteikumus kā īpašu Savienības aktu kategoriju un skaidri paredzot, ka tie “neuzliek saistības”, LESD 288. pantā ir gribēts panākt, lai iestādēm, kuras ir tiesīgas pieņemt šos aktus, tiktu piešķirtas pamudināšanas un pārliecināšanas pilnvaras, kas atšķiras no pilnvarām pieņemt ar saistošu spēku apveltītus aktus.
- 27 Šajā kontekstā apstrīdētā rīkojuma 17. punktā, pamatodamās uz Tiesas pastāvīgo judikatūru, Vispārējā tiesa gluži pareizi nosprieda, ka “LESD 263. pantā paredzētā tiesiskuma pārbaude neattiecas uz jebkuru tādu aktu, kas nerada saistošas tiesiskas sekas, kā [...] vienkārši ieteikumi”.
- 28 Tātad – pretēji tam, ko apgalvo Beļģijas Karaliste, – ar to, ka iestāde pieņem ieteikumu, it kā neievērodama kādus principus vai procesuālos noteikumus, vēl nav pietiekami, lai varētu celt prasību atcelt šo ieteikumu, kaut arī tas nerada saistošas tiesiskas sekas.
- 29 Tomēr izņēmuma kārtā prasību atcelt ieteikumu var celt tad, ja apstrīdētais akts saturiski nav īstens ieteikums.
- 30 Šajā ziņā, izvērtējot apstrīdētā akta saturu, lai noskaidrotu, vai tas rada saistošas tiesiskas sekas, ir jāņem vērā – kā tas atgādināts šā sprieduma 25. punktā – ka saskaņā ar LESD 263. pantu ieteikumi ir izslēgti no šīs tiesību normas piemērošanas jomas un ka saskaņā ar LESD 288. panta piekto daļu tiem nav saistoša spēka.

- 31 Tam esot precizētam, tomēr jāatgādina, ka par “apstrīdamiem tiesību aktiem” LESD 263. panta izpratnē tiek uzskatīti visi tie Savienības iestāžu pieņemtie noteikumi – neatkarīgi no to formas –, kuru mērķis ir radīt saistošas tiesiskas sekas (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1971. gada 31. marts, Komisija/Padome, tā dēvētais “AETR” spriedums, 22/70, EU:C:1971:32, 39. un 42. punkts, kā arī 2017. gada 25. oktobris, Rumānija/Komisija, C-599/15 P, EU:C:2017:801, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 32 Lai noskaidrotu, vai apstrīdētais akts rada saistošas tiesiskas sekas, minētās sekas, paturot prātā šā akta būtību, ir jāizvērtē atbilstoši tādiem objektīviem kritērijiem kā šā akta saturs, vajadzības gadījumā ņemot vērā tā pieņemšanas kontekstu, kā arī to izdevušās iestādes pilnvaras (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2014. gada 13. februāris, Ungārija/Komisija, C-31/13 P, EU:C:2014:70, 55. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2017. gada 25. oktobris, Slovākija/Komisija, C-593/15 P un C-594/15 P, EU:C:2017:800, 47. punkts).
- 33 Šajā lietā, lai noskaidrotu, vai apstrīdētais ieteikums varētu radīt šādas sekas un tādējādi par to varētu tikt celta prasība atcelt tiesību aktu saskaņā ar LESD 263. pantu, pārsūdzētā rīkojuma 18. punktā Vispārējā tiesa izvērtēja gan tā formulējumu un kontekstu, gan tā saturu, kā arī tā autora nolūku.
- 34 Konkrētāk, pārsūdzētā rīkojuma 21. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, pirmkārt, ka “apstrīdētā ieteikuma formulējumā lielākoties nav lietots imperatīvs”; tas izriet arī no analīzes, ko tā veikusi pārsūdzētā rīkojuma 22. un 23. punktā. Šā rīkojuma 26. un 27. punktā tā šajā ziņā precizēja, ka vairākas minētā ieteikuma valodu redakcijas, lai arī daļēji ietverdamas kategoriskākus formulējumus, tik un tā ir izteiktas lielākoties nesaistošā formā.
- 35 Otrkārt, šā rīkojuma 29. punktā Vispārējā tiesa norādīja, ka “no apstrīdētā ieteikuma satura izriet arī, ka šis akts nekādā ziņā nav paredzēts saistošu tiesisko seku radīšanai un ka Komisijai nav bijis nekāda nolūka to apveltīt ar šādu ietekmi”. It īpaši pārsūdzētā rīkojuma 31. punktā ir atgādināts, ka “apstrīdētā ieteikuma 2. punktā ir tieši precizēts, ka tas nav pretrunā dalībvalstu tiesībām reglamentēt azartspēļu pakalpojumus”. Turklāt minētā rīkojuma 32. punktā ir uzsvērts, ka apstrīdētais ieteikums neietver nevienu tiešu norādi uz to, ka dalībvalstīm būtu pienākums pieņemt un piemērot tajā paustos principus.
- 36 Treškārt, runājot par apstrīdētā ieteikuma kontekstu, minētā rīkojuma 36. punktā Vispārējā tiesa konstatēja, ka, “Beļģijas Karalistei to neapstrīdot”, no Komisijas 2012. gada 23. oktobra Paziņojuma Eiropas Parlamentam, Padomei, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai COM(2012) 596 *final* “Ceļā uz visaptverošu Eiropas regulējumu tiešsaistes azartspēlēm” izvilcuma izriet, ka “kopumā tiek uzskatīts, ka nav lietderīgi šajā posmā ierosināt [Savienības] īpašu tiesisko regulējumu nozarei”.
- 37 Tāpēc, tikai juridiski pietiekami izanalizējusi apstrīdētā ieteikuma formulējumu, saturu un mērķi, kā arī kontekstu, Vispārējā tiesa varēja pārsūdzētā rīkojuma 37. punktā pamatoti secināt, ka minētais ieteikums “nedz rada, nedz ir paredzēts, lai radītu saistošas tiesiskās sekas, tāpēc to nevar kvalificēt par apstrīdamu tiesību aktu LESD 263. panta izpratnē”.
- 38 Iepriekš izklāstīto analīzi neatspēko, pirmkārt, Beļģijas Karalistes arguments par to, ka 2015. gada 6. oktobra spriedumā Padome/Komisija (C-73/14, EU:C:2015:663) Tiesa nav apšaubījusi Padomes celto prasību atcelt tiesību aktu, lai arī šī prasība bija par Savienības nostājas izklāstu konsultatīva atzinuma procedūrā, kurai nav saistošas iedarbības. Proti, pietiek vien norādīt, ka minētā prasība bija celta nevis par ieteikumu LESD 288. panta piektās daļas izpratnē, bet gan par kādu Komisijas lēmumu, kuram saskaņā ar LESD 288. panta ceturto daļu ir saistošas tiesiskās sekas. Turklāt aizbildināšanās ar to, ka šis lēmums ir pieņemts saistībā ar dalību šādā procedūrā, liecina – kā pareizi uzsver Komisija – par to, ka minētā lēmuma seku iedaba tiek maldīgi jaukta ar attiecīgā konsultatīvā atzinuma procedūras iedabu.

- 39 Otrkārt, ciktāl pirmais pamats ir par to, ka Vispārējā tiesa esot pārkāpusi kompetenču piešķiršanas, lojālas sadarbības, kā arī institucionālā līdzsvara principu tvērumu, ir jānorāda, ka ar to Beļģijas Karaliste pārmet, ka Vispārējā tiesa nav izsecinājusi apstrīdētā ieteikuma apstrīdamību no tā, ka Komisija it kā neesot ievērojusi minētos principus. Taču, kā uzsvērts šā sprieduma 28. punktā, šādi argumentācijai nevar piekrist.
- 40 Turklāt, ciktāl otrais pamats ir par to, ka Vispārējā tiesa neesot ņēmusi vērā lojālas sadarbības principam it kā piemītošo savstarpīgumu, ir jānorāda, pirmkārt, – kā Vispārējā tiesa būtībā uzsvērusi pārsūdzētā sprieduma 55. punktā – ka prasība par pienākumu neizpildi un prasība atcelt tiesību aktu ir divi gan mērķu, gan pieņemamības nosacījumu ziņā atšķirīgi tiesību aizsardzības līdzekļi un, otrkārt, ka lojālas sadarbības principa rezultātā nevar izslēgt pieņemamības nosacījumus, kas skaidri paredzēti LESD 263. pantā.
- 41 Treškārt, šā sprieduma 37. punktā rodamo secinājumu nevar atspēkot Beļģijas Karalistes arguments, ka 1971. gada 31. marta spriedumā Komisija/Padome jeb tā dēvētajā “AETR” spriedumā (22/70, EU:C:1971:32) Tiesa – lai varētu spriest par to, vai prasība atcelt tiesību aktu ir pieņemama, – pārbaudīja, vai Padomes akts, par kuru bija lieta, kurā pieņemts minētais spriedums, varēja radīt tiesiskas sekas attiecībā uz citu Savienības iestāžu un dalībvalstu prerogatīvām.
- 42 Proti, šajā ziņā pietiek vien norādīt, ka šis akts bija Padomes lēmums, kas tika noformēts kādā protokolā, kura apstrīdamības noskaidrošanas labad Tiesa pārbaudīja, vai tam bija paredzēts radīt saistošas tiesiskas sekas. Turpretim šī lieta ir par ieteikumu, kas saskaņā ar LESD 263. panta pirmo daļu ir skaidri izslēgts no šajā LESD 263. pantā paredzētās tiesiskuma pārbaudes piemērošanas jomas, kā Tiesa to turklāt ir atgādinājusi 1971. gada 31. marta sprieduma Komisija/Padome jeb tā dēvētā “AETR” sprieduma (22/70, EU:C:1971:32) 38. un 39. punktā saistībā ar EEK līguma 173. pantu (kļuvis par EK līguma 173. pantu, kas savukārt kļuvis par EKL 230. pantu). Turklāt – kā redzams šā sprieduma 33.–37. punktā – Vispārējā tiesa pārbaudīja, vai apstrīdētais ieteikums ir paredzēts, lai radītu saistošas tiesiskas sekas, un pareizi nosprieda, ka tā tas nav.
- 43 Otrām kārtām, ciktāl abi pirmie pamati ir par to, ka LESD 263. pants esot pārkāpts ar to, ka pārsūdzētajā rīkojumā – it kā pretrunā prasībām, kas izriet no 1986. gada 23. aprīļa sprieduma *Les Verts/Parlaments* (294/83, EU:C:1986:166) un 1990. gada 22. maija sprieduma *Parlaments/Padome* (C-70/88, EU:C:1990:217), – Vispārējā tiesa izslēdza, ka attiecībā uz apstrīdēto ieteikumu var tikt veikta tiesiskuma pārbaude saskaņā ar minēto pantu, ir jāuzsver, ka – atšķirībā no lietām, kurās tika taisīti abi minētie spriedumi, – šajā lietā ir raksturīgi tas, ka nevis Līgumos trūkst tiesību normas, kurā būtu paredzētas tiesības celt tādu prasību atcelt tiesību aktu kā šajā lietā esošā, bet gan ka eksistē kāda skaidra tiesību norma, proti, LESD 263. panta pirmā daļa, kurā ieteikumi ir izslēgti no prasības atcelt tiesību aktu piemērošanas jomas tāpēc, ka tie nerada saistošas tiesiskas sekas, kā šajā lietā to pareizi konstatējusi Vispārējā tiesa.
- 44 Turklāt, lai arī LESD 263. pantā ir izslēgts, ka Tiesā būtu pārbaudāmi akti, kas pēc savas iedabas ir ieteikumi, LESD 267. pantā Tiesa ir apveltīta ar kompetenci sniegt prejudiciālu nolēmumu par Savienības iestāžu tiesību aktu spēkā esamību un interpretāciju bez nekādiem izņēmumiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1989. gada 13. decembris, *Grimaldi*, C-322/88, EU:C:1989:646, 8. punkts, kā arī 2017. gada 13. jūnijs, *Florescu u.c.*, C-258/14, EU:C:2017:448, 30. punkts).
- 45 No tā izriet, ka pirmais un otrais pamats ir jānoraida pilnībā.

Par trešo pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

- 46 Ar trešo pamatu Beļģijas Karaliste apgalvo, ka Vispārējai tiesai, konstatējušai, ka vācu un holandiešu valodu redakcijās apstrīdētais ieteikums ir izteikts kategoriskā formulējumā, esot bijis jāatzīst, ka šim ieteikumam ir paredzēts radīt saistošas tiesiskas sekas vismaz attiecībā pret Beļģijas Karalisti.
- 47 Komisijas ieskatā šis pamats ir jānoraida, jo šajā pamatā, kas balstīts vienīgi uz dažu valodu redakciju tekstuālu analīzi, nav ievērots Savienības tiesību normu vienkāršas interpretācijas princips.

Tiesas vērtējums

- 48 Regulas Nr. 1, redakcijā ar grozījumiem, kas tajā izdarīti ar Regulu Nr. 517/2013, 1. pantā ir redzams, ka visas šajā tiesību normā uzskaitītās Savienības oficiālās valodas ir aktu, kuri tajās ir noformēti, autentiskās valodas.
- 49 No tā izriet, ka visas Savienības tiesību akta valodu redakcijas principā būtu atzīstamas par līdzvērtīgām. Tāpēc, lai saglabātu Savienības tiesību vienkāršu interpretāciju, ir svarīgi šo redakciju atšķirību gadījumos attiecīgo noteikumu interpretēt saistībā ar to ietverošā regulējuma vispārējo uzbūvi un mērķi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1998. gada 2. aprīlis, *EMU Tabac u.c.*, C-296/95, EU:C:1998:152, 36. punkts, un 2003. gada 20. novembris, *Kyocera*, C-152/01, EU:C:2003:623, 32. un 33. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 50 Tādējādi vienā no tiesību akta valodu redakcijām lietotais formulējums nevar būt nedz vienīgais pamats šā akta interpretācijai, nedz šajā sakarā būt pārākš par pārējo valodu redakcijām. Proti, šāda nostāja nebūtu saderīga ar prasību par Savienības tiesību piemērošanas vienkāršību (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2009. gada 22. oktobris, *Zurita García* un *Choque Cabrera*, C-261/08 un C-348/08, EU:C:2009:648, 55. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2017. gada 9. marts, *GE Healthcare*, C-173/15, EU:C:2017:195, 65. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 51 Šajā lietā, kā redzams šā sprieduma 34. punktā, Vispārējā tiesa pārsūdzētajā rīkojumā veica apstrīdētā ieteikuma dažādo valodu redakciju salīdzinošu izvērtējumu un secināja, ka tas lielākoties ir formulēts nekategoriskā izteiksmē.
- 52 Turklāt, kā redzams šā sprieduma 37. punktā, tikai juridiski pietiekami izanalizējusi apstrīdētā ieteikuma formulējumu, saturu un mērķi, kā arī tā kontekstu, Vispārējā tiesa varēja pārsūdzētā rīkojuma 37. punktā pamatoti secināt, ka minētais ieteikums “nedz rada, nedz ir paredzēts, lai radītu saistošas tiesiskas sekas, tāpēc to nevar kvalificēt par apstrīdamu tiesību aktu LESD 263. panta izpratnē”.
- 53 Tāpēc trešais pamats ir atstājams bez ievēribas.
- 54 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, apelācijas sūdzība ir jānoraida pilnībā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 55 Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktā ir paredzēts, ka Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem, ja apelācijas sūdzība nav pamatota. Saskaņā ar tā paša reglamenta 138. panta 1. punkta, kas piemērojams apelācijas tiesvedībai atbilstoši Reglamenta 184. panta 1. punktam, nosacījumiem jebkuram lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis

lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Beļģijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā šai dalībvalstij spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež Beļģijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **Apelācijas sūdzību noraidīt.**
- 2) **Beļģijas Karaliste atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

[Paraksti]